

Wrocław, 12 maja 2011 roku

WK.60/431/K-15/11

Pan
Marek Długozima
Burmistrz Trzebnicy

Pl. M. J. Piłsudskiego 1
55-100 Trzebnica

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity - Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 12 stycznia do 14 marca 2011 roku kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Trzebnica.

Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole podpisanym 14 marca 2011 roku i pozostawionym w jednostce. Ponadto w ramach kontroli kompleksowej przeprowadzona została kontrola gospodarki finansowej Zespołu Administracyjnego Placówek Oświatowych w Trzebnicy. Na podstawie jej ustaleń zawartych w odrębnym protokole, Izba skierowała do kierownika jednostki wystąpienie pokontrolne (przekazane Panu do wiadomości).

Uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły przy realizacji następujących zagadnień.

W zakresie księgowości, rozrachunków i inwentaryzacji

W 2009 i 2010 roku w ewidencji księgowej Urzędu na koncie 221 - „Rozliczenie należności budżetowych” nie ujmowano należności z tytułu odsetek od zobowiązań podatkowych jak również wpłaconych przez podatników odsetek. Zgodnie z opisem do konta 221 zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.) konto to służy do ewidencji należności z tytułu dochodów budżetowych, z wyjątkiem należności zahipotekowanych ujmowanych na koncie 226; na stronie Wn konta 221 ujmuje się należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat, a na stronie Ma konta 221 ujmuje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności. Ponadto z § 7 ust. 5 ww. rozporządzenia oraz § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających swoją siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), wynika, że odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań

podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

Kontrola zgodności stanu rachunków bankowych ze stanami wynikającymi z ewidencji księgowej wykazała na dzień 30 listopada 2009 roku różnicę w kwocie 427.036,80 zł, pomiędzy stanem rachunku bankowego (1.200.798,15 zł), a stanem wynikającym z ewidencji księgowej konta 133 „Rachunek budżetu” (773.761,35 zł). Sprostowań błędów dokonano 31 grudnia 2009 roku. Zgodnie z opisem zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, zapisy na koncie 133 dokonywane są wyłącznie na podstawie dowodów bankowych i muszą być zgodne z zapisami w księgowości banku. Ponadto stosownie do przepisu art. 24 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku Nr 152, poz. 1223 ze zm.) zapisy w księgach rachunkowych powinny odzwierciedlać stan rzeczywisty.

Na koniec 2009 roku nie udokumentowano przeprowadzenia inwentaryzacji należności na kwotę 22.709,30 zł, a także należności i zobowiązań z tytułów publicznoprawnych oraz innych aktywów i pasywów, których zinwentaryzowanie w drodze spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych było niemożliwe, czym naruszono art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że przeprowadzenie inwentaryzacji i jej wyniki należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych danego okresu sprawozdawczego.

W zakresie dochodów budżetowych i udzielania zamówień publicznych

W sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za 2009 rok w kolumnie skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy – rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności wykazano również odsetki wynikające z decyzji organu podatkowego, w związku z czym w kolumnie nr 6 w wierszu A4 (podatek rolny) zawyżono skutki o kwotę 618 zł, a w wierszu A5 (podatek od nieruchomości) zawyżono skutki o 1.017 zł. Powyższe było niezgodne z § 7 ust. 3 załącznika nr 34 do rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. nr 115 poz. 781 ze zm.), z którego wynika, że kwoty, dotyczące skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa obliczonych za okres sprawozdawczy - wykazane w odpowiednich kolumnach sprawozdania, powinny być zgodne z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego. Wzór sprawozdania Rb-PDP wśród dochodów podatkowych nie wymienia odsetek, a w sprawozdaniu Rb-27S odsetki od podatków wykazywane są osobnym wierszem w paragrafie 091 – „Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat”.

W 2009 i 2010 roku wystąpiły przypadki niezgodności danych wynikających z informacji lub deklaracji składanych przez podatników (dotyczyło to podatników o nr kont: R005059, J000066,

R002186) z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów. Stwierdzono również podwójne opodatkowanie gruntu o powierzchni 534 m², w związku z wykazaniem go zarówno w informacji przez osobę fizyczną (właściciela) oraz w deklaracji przez osobę prawną (najemcę). Powyższe świadczy o tym, iż Organ podatkowy wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 roku nr 8, poz. 60 ze zm.) nie dokonywał w stosunku do ww. podatników, czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Sołtysi (inkasenci) nie złożyli przyrzeczenia o zachowaniu tajemnicy skarbowej. Zgodnie z art. 294 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa do przestrzegania tajemnicy skarbowej obowiązane są również inne osoby, którym udostępniono informacje objęte tajemnicą skarbową, chyba że na ich ujawnienie zezwala przepis prawa.

Wystąpiły przypadki wystawiania tytułów wykonawczych na zaległości podatkowe w podatkach lokalnych ze znacznym opóźnieniem w stosunku do wysyłanych upomnień. Zgodnie z § 2, § 3, § 5 i § 6 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541 ze zm.), wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych. Jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, wierzyciel wysyła do zobowiązanego upomnienie, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia. Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy i w przypadku gdy nie jest jednocześnie organem egzekucyjnym, niezwłocznie kieruje tytuł wykonawczy do właściwego miejscowo naczelnika urzędu skarbowego.

Realizując inwestycję „Budowa hali sportowej przy szkole podstawowej nr 3 w Trzebnicy”, zabezpieczenie należytego wykonania umowy zwrócono wykonawcy w całości 27 grudnia 2010 roku, bez pozostawienia 30% wartości zabezpieczenia z tytułu rękojmi za wady. Naruszało to warunki umowy zawartej z wykonawcą, zgodnie z którą zamawiający ustalił podział kwoty należytego zabezpieczenia umowy w następujący sposób: z tytułu roszczeń w ramach rękojmi – 30% wartości zabezpieczenia; z tytułu zgodnego z umową wykonania robót – 70% wartości zabezpieczenia, a zwrot kwoty zabezpieczenia z tytułu roszczeń w ramach rękojmi miał nastąpić dopiero po upływie okresu rękojmi.

Przekazując powyższe do wiadomości Panu Burmistrzowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających swoją siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), a w szczególności:
  - a) ujmowanie odsetek od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału, stosownie do przepisu §8 ust. 5 rozporządzenia;
  - b) dokonywanie na koncie 133 „Rachunek budżetu” księgowania wyłącznie na podstawie dowodów bankowych oraz bieżące uzgadniania zapisów między księgowością budżetu a księgowością banku, stosownie do opisu konta wynikającego z załącznika nr 2 do rozporządzenia.
2. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 20, poz. 103), a w szczególności §7 ust. 3 załącznika nr 39 rozporządzenia, zgodnie z którym kwoty, dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa obliczonych za okres sprawozdawczy - wykazane w odpowiednich kolumnach sprawozdania, powinny być zgodne z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego, odpowiednio do przepisów rozporządzenia.
3. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 roku nr 152, poz. 1223 ze zm.), a w szczególności :
  - a) art. 24 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty;
  - b) art. 27 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 roku nr 8, poz. 60 ze zm.), a w szczególności w zakresie:
  - a) przeprowadzania czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 pkt 2 i 3 ustawy Ordynacja podatkowa mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności składanych przez podatników deklaracji (informacji) oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami;
  - b) wyegzekwowania od inkasentów podatków gminnych złożenia przyrzeczeń o zachowaniu tajemnicy skarbowej zgodnie z art.294 § 4 ustawy.

5. Wystawianie tytułów wykonawczych w terminie, o którym mowa w §5 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137 poz. 1541 ze zm.).
6. Zwracanie zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminach i na zasadach określonych w art. 150 ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 roku nr 113, poz. 759 ze zm.)

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie

Do wiadomości:

Pan Karol Idzik
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Trzebnicy